

Հ. Ա. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

(Շարունակություն իննն:)

(Տես Հավն. Արխ. 1927, էջ 432:)

144

3 2 3 5 5 2 1 1 1 2

2

թոնդութիւն 424: — Միեռնութիւն՝ $31 \times 22 \times 8$:
— Գրոնութիւն՝ երկսիւն: — Տոնէ՛ մէկ սիւնապը 31 տողը:
— Նրիւթ՝ թուղը — ԿԱԶՄ՝ կողքերն ինկած, միսյն թի-
կընքի կապը կը մնայ: — ՄԱԳԱՂԱԹԵԱՅ ՊԱՅՊԱՆԱԿԸ

չկան: — ՀԱՆԳԱՍՏԻՆՔ մաշած եւ փրթոտած: — Գործը լորգի: — ԿԱԶԵՆԱՏԻՆՔ՝ զարդարուն, թռչնածեւ. ծաղկածեւ: ՎԵՐԻՆԻՔԻՐԸ կարմիր: ԼՈՒՍԱՆՑԻՆՔ՝ ԲԱՆԻՔ տերեւածեւ. թռչնածեւ. մարդակերպ զարդեր, կարմիր եւ կապուրդ գրեթե — ՄԵՆՆԱՆԿ՝ ԲԱՆՔ: — ԹԱՆԻՔ սեւ: — ՍՏԱՅՈՒՆ՝ Ղազար եւ Մատթէոս: — ԿՆԻՔ՝ Ս Նշանի վանաց Մատենադարանի կնիքը, էջ 1:

Մատենան է՝ Ե-յ-մ-...-ր-+, սկիզբէն եւ վերջէն ինկած են թուղթեր: Կը սկսի ՏՐԷԻ Ը. եւ նոյեմբերի Զ. օրէն, Մատթէոս Աւետարան- չի վարքագրութեանն. առաջին բառերն են. «Միով պատմուճանաւ որպէս եւ աղատեաց զնա, ի մարդակերպն սուրբ առաքեալն Անդրէաս...» Կերպն վարքագրութիւնն է յԱՏԵԼԻ ԺԲ. եւ ապրիլի ԺԲ. Յիշատակ սուրբ եպիսկոպոսի Քերտնայ քաղաքին: — Վերջին բառերն են «... եւ լուեալ Բ. Ժերոց իմաստնոց զբանս զայս եւ գիտէին զխստակրան վարս նորա»:

145.

ՅԱՅՍՄԱԿՈՒՐՔ

1636:

ԹՈՒՂԹԸ 535 (= 1070 էջ): — ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ 40×28×10: — ԳՐՈՒԹԻՒՆ՝ երկսին: — ՏՈՂԸ՝ ամէն սինակ 37 տող: — ՆԻՒԹ՝ ընտիր ողորկ թուղթ: — Կ՝ ԶՄ՝ առաջին կողմն ինկած, երկրորդ՝ բոլորովին քայքայուած. տախտակի շերտերու կցկցուածք մըն է: — ՄԱԳԱՆԵՆՑ՝ ՊԱՇՏՊԱՆՔ չկան: — ՀԱՆԳԱՍՏԻՆՔ՝ պատմութեան եւ քրքրուած: — ԳՐՈՒՆ՝ բոլորգիր: — ԹԱՆԻՔ՝ սեւ: — ՍԱԶԵՆԱՏԻՆՔ՝ զարդարուն պարզ արուեստով — ԼՈՒՍԱՆՑԻՆՔ՝ Զ՝ ԲԱՆՔ կարմիր եւ կապուրդ գրեթե զոգեցիկ տերեւածեւ եւ ծաղկածեւ զարդեր — ՄԵՆՆԱՆԿ՝ ԲԱՆՔ — ԽՈՒՆԸ՝ եւ ԿՆԻՔ՝ ՆԱՔ էջ 687: ԳՐԻՉ՝ Բարդամ: — ՍՏԱՅՈՒՆ՝ Միսնա: ԺԱՄԵՆԿ՝ ՌԶԻ (= 1085 + 551) = 1636: — ՏԵՆԻՆ Սեբաստիոյ Ս. Կատուածածին եւ Ս. Սարգիս եկեղեցի:

Մատենան է՝ Ե-յ-մ-...-ր-+, կը պարունակէ պատմութիւն վարուց տօնելի եւ յիշատակելի սրբոց Հայ եկեղեցւոյ, սկիզբէն թուղթեր ինկած լինելով, ձեռագիրս կը սկսի Նաւա- սարգի ԺԲ. եւ օգոստ ԻԲ. օրէն, պատմութիւն Թովմայի առաքելոյ: Առաջին բառերն են. «եւ վաճառել կամիմ զնա: եւ Աբբանէս յոյժ ուրախացաւ ի բանս Յիսուսի»:

ՅԵՇԱՏԱԿԱՐԱՆ. էջ 1070. «Փառք հա- մաբոյ եւ միասնական... արդ գրեցաւ աստուածա- բուղն մատենան... ի քաղաքս Սեբաստիա, բնդ թուին հայոց ՌԶԳ եղեւ սկիզբն սուրբ Գրեցոս, եւ սոյն ամի էր ծնողատիկն յաւնաց. եւ ի միւսումն ամի թագաւորն Տաճկաց սուլթան Մուրաան խա- ղաց գնաց ի պարս ի պատերազմն, եւ եկեալ հան- ղիպեցաւ ի քաղաքս Սեբաստիա, եւ հրաման եղեւ նորոգման Ս. Նշանի վանացն եւ Ս. Սարգիս եկե-

ղեցոյս: Զոր բազում աշխատութեամբ եւ մեծաւ ջանիւ սեբաստացի Ն. Բուէս վարդապետն վերստին կանգնեաց եւ նորոգեաց, գեղեցիկ եւ պայծառ յիշուածովք, զսուրբ Սարգիս կաթողիկէ եկեղեցին Սեբաստիա, եւ զժամատուն եւ զայլ խցերն կրկին նորոգեաց, եւ Հիւրանոցս եւ սեղանատունս սահ- մանելով: Քանզի սա եղեւ Սեբաստիա քաղաքիս կրկին Զորաբարէլ, որ բազում վիշտ եւ զնեղու- թիւնս կրելով յանօրինայն, շինեաց եւ հաստա- տեաց զսուրբ Սարգիս եկեղեցիս, ի պարծանս մեր եւ ամենայն հաւատացելոց: Զոր տէր Աստուած ինքն բնդ երկայն աւուրս պարհեստէ վասն մեր, ուղիղ վարդապետութեամբ: եւ յետ աստեացս երանելոյ, զինքն իւր ծնողօքն եւ համօրէն նշե- ցելովքն երկնային լուսեղէն խորանացն եւ անթա- ռամ պսակացն արժանիս արացել: Մանաւանդ զսուրբ Սարգիս եկեղեցւոյս քահանայքն եւ ժո- ղովորդքն, որ աշխատեցան բնշիւք եւ ստացու- ծովք, եւ ազնական եղին ի շինումն սուրբ եկե- ղեցւոյս, հաստացել նոցա Քրիստոս զվարձս վաս- տակցն իւրեանց, ի գովտեան եւ յաղքայութեան իւրում: Զոր տէրն կենաց եւ տուողն ողորմութեան Քրիստոս Աստուած մեր, աղօթիւք եւ բարխոսու- թեամբ սրբութեան աստուածածնին եւ սրբոյն Սարգիս զօրավարին եւ ամենայն սրբոց, անշարժ եւ հա- տատուն պահեստէ զսուրբ եկեղեցիս մեր, մինչեւ եկեցէ այն օր իւրն է հանգերձեալ:

Այդ եղեւ զբաւ գրութեան սորա թուական ՌԶԵ. ի հայրապետութեան սրբոյ Էջմիածնայ Տեառն Փրիպոսի, եւ ի յառաջնորդութեան այսմ մայրաքաղաքիս Սեբաստիոյ, վերջոյգեալ քաջ ռաբունապետի, Տէր Ներսէս վարդապետի: Զեռամբ յոյնամեղ եւ թարմատար Բարդամի: Ի խնդրոյ յանցաւոր Միսնայի, յիշատակ հոգւոյ իւրոյ եւ ծնողաց իւր...»:

ՏԵՆԻՆԿՈՒԹԻՒՆՔ. Զեռագիրս սեփականու- թիւն էր Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ Սեբաստիոյ, եւ փո- խադրուած Ս. Նշանի մատենադարանը. յամին 1910, ձեռամբ Տ. Շաւարշ Վարդապետին:

146.

ՅԱՅՍՄԱԿՈՒՐՔ

1709:

ԹՈՒՂԹԸ 276 (= 552 էջ): — ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ 41×27×8 — ԳՐՈՒԹԻՒՆ՝ երկսին: — ՏՈՂԸ՝ 40: — ՆԻՒԹ՝ թուղթ: — ԿԱԶՄ՝ կաշեպատ փայտ: — ՄԱԳԱՆԵՆՑ՝ ՊԱՇՏՊԱՆՔ չունի: — ՀԱՆԳԱՍՏԻՆՔ՝ լակ պատմութեան: — ՍԱԶԵՆԱՏԻՆՔ՝ գծանկար զարդարուն կարմիր թանաքով: — ՎԵՐԻՆԻՔԻՐԸ կարմիր թանաքով: — ԳՐՈՒՆ՝ բոլորգիր: — ԹԱՆԻՔ՝ սեւ: — ԼՈՒՍԱՆՑԻՆՔ՝ ԶԱՐԴՔ: — ԳՐԻՉ՝ չմշակիր: — ՍՏԱՅՈՒՆ՝ Մղտեսի Նարեալթուն: — ԺԱՄԵՆԿ՝ ՌԶԺԸ (= 1168 + 551) = 1709: — ՏԵՆԻՆ Սեբաստիոյ Ս. Սարգիս եկեղեցի:

Մատենան է՝ Ե-յ-մ-...-ր-+: Պատմութիւն վարուց հայ եկեղեցւոյ տօնելի եւ յիշատակելի

